

РЕШЕНИЕ

№ 65

гр. К., 09.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – К., П. СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Пламен Ал. Александров

Членове: Кирил М. Димов

Невена К. Калинова

при участието на секретаря Славей Д. Топалова
като разглежда докладваното от Невена К. Калинова Въззивно гражданско дело № 20235100500082 по описа за 2023 година

Производството е по чл.258 и сл. от ГПК.

С решение N 440/13.12.2022 г., постановено по гр. д. N 855/2022 г. по описа на Районен съд – К., е осъдена ГДЖСОБТ, представлявано от Директора главен комисар Т.Г., с адрес: гр. С., ул. „П.Г.“ *, да заплати на К. П. Д., ЕГН: *****, адрес: гр. К., ул. „М.М.“ *, вх.*,ет.*,ап.*, сумата от 513.26 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен от него извънреден нощен труд в размер на 59.36 часа за периода от 01.11.2019г. до 03.11.2020г. , получен в резултат на преизчисляване на положени часове нощен труд с коефициент 1.143, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на сумата, както и на основание чл.86 ал.1 от ЗЗД сумата в размер на 117.84 лева, представляваща сборът от изтеклите мораторни лихви за забава, считано от 1-во число на следващия месец, за който се дължи възнаграждение за извънреден труд, до датата на депозиране на исковата молба -14.07.2022г.. С решението ответникът ГДЖСОБТ е осъдена да заплати на ищеца К. П. Д. сумата от 360.00 лева разноси по делото за адвокатско възнаграждение, а по сметка на Районен съд – К. и сумите от 100.00 лева държавна такса по предявените искове, 170.00 лева възнаграждение за вещо лице, както и 5.00 лева за държавна такса за изпълнителен лист.

Недоволен от така постановеното решение е останал въззивникът ГДЖСОБТ гр. С., който чрез представител по пълномощие – юрк.М. Х., го обжалва изцяло като

неправилно, с искане да се отмени и спора да се реши по същество, като се постанови решение, с което предявените иски да се отхвърлят, тъй като в казуса не следва субсидиарно и по аналогия да се прилага чл.9, ал.2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, и приложение по спорния по делото въпрос относно заплащане на нощния труд по правоотношението между страните следва да намери регламентацията в ЗМВР и издадените въз основа на него подзаконов нормативни актове. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

В срока по чл.263, ал.1 от ГПК не е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемия К. П. Д..

В съдебно заседание въззивникът ГДЖСОБТ гр. С., не се представлява. Въззивната жалба се поддържа от същия с писмени бележки на пълномощника му юр.М.Х., в които се позовава на Тълкувателно решение от 15.03.2023г. по тълкувателно дело N 1/2020 г. на ВКС на Република България и Решение от 24.02.2022г. по образувано дело С-262/20 на Съда на Европейския съюз, че при отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата/в частност разпоредбата на чл.9, ал.2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконов нормативни актове, поради което и при спазване на разпоредбата на чл.130, ал.2 от Закона за съдебната власт моли да се отмени обжалваното решение като неправилно, незаконосъобразно и в противоречие със задължителната практика на Върховния касационен съд и се постанови решение по съществуващото на спора, с искане да му се присъди юрисконсултско възнаграждение.

В съдебно заседание въззиваемият К. П. Д. се представлява от пълномощника си адв. Д. Д., който оспорва въззивната жалба, моли обжалваното решение да се потвърди и претендира разноси по делото.

Въззивният съд, след преценка на изложените в жалбата оплаквания, съобразно чл. 269 от ГПК, приема за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок от лице, имащо интерес от обжалването и като допустима следва да се разгледа по същество.

При извършената служебна проверка на обжалваното решение, въззивният съд констатира, че същото е валидно и допустимо.

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по предявен иск за заплащане на допълнително възнаграждение за положен извънреден нощен труд и обезщетение за забавено плащане на парично задължение за минало време. Ищецът твърди, че за процесния период е полагал нощен труд, който не е преизчислен с коефициент 1.143 и съответно не е заплатен от ответника.

Ответникът оспорва иска, като сочи, че по отношение на основния въпрос – следва ли положението от ищеца нощен труд през процесния период да се преизчислява като дневен, не е налице празнота в уредбата, тъй като този въпрос е уреден със ЗМВР и редица подзаконовни нормативни актове, в това число и Наредба N 8121з-776/ 29.07.2016 г., Наредба N 8121з-36/ 07.01.2020 г. и Наредба N 8121з-1174/ 21.10.2020 г. Излага съображения, че ЗМВР е специален закон по отношение на другите закони, регламентиращи трудовите/служебните правоотношения на служителите и предвижда издаването на наредба от министъра на вътрешните работи за определяне на ред за организацията и разпределянето на работното време, за неговото отчитане, за компенсирането на работата на държавните служители извън редовното работно време, режимът на дежурство, времето за отдых и почивките на държавните служители в МВР и условията и реда за заплащане на допълнителни възнаграждения на държавните служители в МВР за научна степен, за полагане на труд през нощта от 22.00 часа до 6.00 часа, за полагане на труд на официални празници, за времето на разположение и за изпълнение на специфични служебни дейности. В тази връзка счита, че Наредба за структурата и организацията на работната заплата е неприложима, тъй като за служителите на МВР е издаден акт по силата на законова делегация и не е налице липса на уредба, поради което посочената наредба не може да се прилага по аналогия.

От фактическа страна не се спори, а и при съвкупна преценка на събраните доказателства по делото се установява, че през процесния период страните са били обвързани по валидно служебно правоотношение, в рамките на което ищецът е полагал при ответника нощен труд на смени по график при сумирано отчитане на работното време. Основният спорен по делото въпрос е дали следва положението от държавните служители в МВР нощен труд да бъде преизчисляван по реда на КТ, респ. по реда на чл. 9, ал. 2 от Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, съгласно която при сумирано изчисляване на работното време нощните часове се превръщат в дневни с коефициент, равен на отношението между нормалната продължителност на дневното и нощното работно време, или коефициент 1.143.

По този въпрос, в хода на настоящото дело, е постановено тълкувателно решение на ОСГК на ВКС, което съгласно чл.130, ал.2 от ЗСВ е задължително за органите на съдебната и изпълнителната власт, за органите на местното самоуправление, както и за всички органи, които издават административни актове. С Тълкувателно решение N 1/2020 от 15.03.2023г. по тълк. дело N 1/2020 г. на ОСГК на ВКС на Република България, по поставения на тълкуване въпрос: „При отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи приложими ли са разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ или следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него

подзаконови нормативни актове?“, е даден следният отговор:

При отчитане и заплащане на положените часове нощен труд от служители на Министерство на вътрешните работи не са приложими разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/ и следва да се прилагат разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконови нормативни актове.

Изложените в мотивите на тълкувателното решение съображения са следните:

Съгласно чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА, за да се приложи правна уредба по аналогия са необходими определени предпоставки, които следва да бъдат разгледани предвид отговора на поставения въпрос. Първата предпоставка е празнота в закона. В случая ЗМВР не съдържа празнота относно продължителността на работното време на служителите в МВР, изразено в брой на часовете. Този извод се налага от анализа на чл. 187, ал. 1 ЗМВР. Нормата е императивна и предвижда, че нормалната продължителност на работното време е 8 часа. По смисъла на чл. 187, ал. 1 ЗМВР, „8 часа дневно“ означава 8 астрономически часа, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня, в неговата „светла“ част и през нощта – в неговата „тъмна“ част, в последната хипотеза от 22 часа до 6.00 12 часа. Съпоставката на нормите на чл. 187, ал. 1 и 3 ЗМВР с чл. 140 КТ показва, че разпоредбите на ЗМВР установяват по – голяма продължителност на работното време на нощния труд на служителите от МВР в сравнение с тази на работниците и служителите по трудово правоотношение. Различието – установената с разпоредбите на ЗМВР по – голяма продължителност на работното време на нощния труд за служителите от МВР се аргументира с основните функции на МВР, регламентирани в чл. 2, ал. 1 ЗМВР. Разпоредбите на чл. 179 и чл. 187, ал. 9 ЗМВР са делегиращи законови норми, които предвиждат условията и редът за полагане на нощен труд, включително отчитането му и заплащането да се извършват със съответните актове – наредба и заповед. С последната, представляваща индивидуален административен акт, се предвижда министърът на вътрешните работи да определя размера на възнаграждението за положен нощен труд. Действително в издадените наредби липсва правило като това на чл. 9, ал. 2 НСОПЗ, но липсата е обяснима с волята на законодателя да не се създава норма за преобразуване на нощни часове в дневни. Не са налице и останалите две предпоставки за прилагането на чл. 46, ал. 2, изр. 1 ЗНА. Случаите по ЗМВР и по КТ не са сходни. Трудовото правоотношение е насочено към изпълнение на частен интерес, а служебното правоотношение се реализира за осъществяване на държавна власт, т.е. като вид правоотношения те са различни, а не сходни. Прилагането на НСОПЗ към въпросните служебни правоотношения не би обезпечило постигането на законова цел, доколкото методите на регулиране на отношенията и заложената в чл. 187, ал. 1 ЗМВР воля на законодателя е да се прилага еднаква продължителност на

работното време през деня и нощта - „8 часа дневно“, независимо от частта на денонощието, в която работният ден се разполага – през деня или през нощта. При разработването и приемането на ЗМВР, законодателят е имал предвид разбирането за спецификата на служебните правоотношения и равенството на гражданите пред закона, като неблагоприятните последици от полагането на нощен труд от служители на МВР се компенсира със съответните компенсаторни механизми - допълнително възнаграждение за прослужено време – чл. 178, ал.1, т. 1 ЗМВР, по - голям основен платен годишен отпуск /чл. 189, ал. 1 ЗМВР/, обезщетение при прекратяване на служебно правоотношение /чл.234, ал. 1 ЗМВР/, по – благоприятен режим за заплащане на извънреден труд /чл. 187, ал. 5, 6 и 7 ЗМВР/, липса на задължение за заплащане на осигурителни вноски и по – благоприятни условия за придобиване право на пенсия /чл. 69, ал. 2 КСО/, пенсиониране при условията на I категория труд /чл. 69 КСО/ и др. Горното разрешение съответствува и на правото на ЕС. По образуваното дело от Съда на Европейския съюз N C-262/20 по направено запитване от български съд, е налице произнасяне по относими към настоящото тълкувателно дело въпроси. С решението по това дело /т.49, 51 и 55/ се приема, че Директива 2003/88/ЕО не съдържа указание за дадена разлика или съотношение между нормалната продължителност на нощния труд и нормалната продължителност на труда през деня. Посочва се, че следва да се следи за това, за полагащите труд през нощта да има други мерки за защита под формата на продължителност на работното време, заплащане, обезщетения или сходни придобивки, които позволяват да се компенсира особената тежест на този вид труд. Член 8 и чл.12, б.“а“ от Директивата следва да се тълкуват в смисъл, че не се налага да се приема национална правна уредба, която да предвижда, че нормалната продължителност на нощния труд за работниците от публичния сектор като полицаите и пожарникарите, е по-кратка от предвидената за тях нормална продължителност на труда през деня. Като извод съдът е приел, че чл.20 и чл.31 от Хартата на основните права на Европейския съюз трябва да се тълкуват в смисъл, че допускат определената в законодателството на държава членка нормална продължителност на нощния труд от седем часа за работниците в частния сектор да не се прилага за работниците в публичния сектор, вкл. за полицаите и пожарникарите, ако такава разлика в третирането се основава на обективен и разумен критерий, т.е. е свързана с допустима от закона цел на посоченото законодателство и е съразмерно на тази цел.

С оглед горепосоченото разрешение с тълкувателно решение на ОСГК на ВКС, задължително за съдилищата, ищецът като служител на Министерство на вътрешните работи няма право на заплащане на положените часове нощен труд съгласно разпоредбите на Кодекса на труда и на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата /в частност разпоредбата на чл. 9, ал. 2 от същата наредба/, приложими са разпоредбите на специалния Закон за Министерството на вътрешните работи и на издадените въз основа на него подзаконовни нормативни актове, поради

което предявените искове са неоснователни и подлежат на отхвърля.

Като е стигнал до противни изводи, РС -К. е постановил неправилно решение, което следва да се отмени изцяло, в т.ч. и в частта за разноси, възложени в тежест на въззивника, вместо което от настоящия въззивен съд се постанови ново, с което предявените искове да се отхвърлят и в тежест на въззиваемия на основание чл.78, ал.3 от ГПК се възложи претендираното от въззивника юрисконсултско възнаграждение за тази инстанция, на основание чл.78, ал.8 от ГПК, вр. чл.37 от ЗПП, вр. чл.25, ал.1 от Наредба за заплащането на правна помощ, в размер на 150 лв..

При тези мотиви, въззивният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ изцяло решение N 440/13.12.2022 г., постановено по гр. д. N 855/2022 г. по описа на Районен съд – К., вместо което:

ОТХВЪРЛЯ предявените от К. П. Д., ЕГН *****, от гр. К., ул. „М.М.“ *, вх. *, ет. *, ап. *, срещу ГДЖСОБТ, гр.С., представлявано от Директора главен комисар Т.Г., с адрес гр. С., ул. „П.Г.“ *, искове за сумата от 513.26 лева, представляваща допълнително възнаграждение за положен извънреден нощен труд в размер на 59.36 часа за периода от 01.11.2019г. до 03.11.2020г., получен в резултат на преизчисляване на положени часове нощен труд с коефициент 1.143, ведно със законната лихва от датата на депозиране на исковата молба до окончателното изплащане на сумата; и за сумата 117.84 лева, представляваща сборът от изтеклите мораторни лихви за забава, считано от 1-во число на следващия месец, за който се дължи възнаграждение за извънреден труд, до датата на депозиране на исковата молба - 14.07.2022г.

ОСЪЖДА К. П. Д., ЕГН *****, от гр. К., ул. „М.М.“ *, вх. *, ет. *, ап. *, да заплати на ГДЖСОБТ, гр.С., представлявано от Директора главен комисар Т.Г., с адрес гр. С., ул. „П.Г.“ *, сумата 150 лв., представляваща юрисконсултско възнаграждение за въззивна инстанция.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____